Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

15. septembri 2016*

Eelotsusetaotlus — Infoühiskond — Teenuste vaba liikumine — Ettevõtja traadita kohtvõrk (WLAN) — Üldsusele vabalt kättesaadavaks tegemine — Vahendajatest teenuseosutajate vastutus — Pelk edastamine — Direktiiv 2000/31/EÜ — Artikkel 12 — Vastutuse piiramine — Selle võrgu tundmatu kasutaja — Kaitstud teose suhtes õiguste omajate õiguste rikkumine — Võrgu turvamise kohustus — Ettevõtja tsiviilvastutus

Kohtuasjas C-484/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Landgericht München I (Müncheni esimese astme kohus I, Saksamaa) 18. septembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. novembril 2014, menetluses

Tobias Mc Fadden

versus

Sony Music Entertainment Germany GmbH,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, kohtunikud D. Šváby, J. Malenovský (ettekandja), M. Safjan ja M. Vilaras,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. detsembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— T. Mc Fadden, esindajad: *Rechtsanwalt* A. Hufschmid ja *Rechtsanwalt* C. Fritz,

— Sony Music Entertainment Germany GmbH, esindajad: *Rechtsanwalt* B. Frommer, *Rechtsanwalt* R. Bisle ja *Rechtsanwalt* M. Hügel,

— Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

— Euroopa Komisjon, esindajad: K.-P. Wojcik ja F. Wilman,

olles 16. märtsi 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul („direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta“) (EÜT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399) artikli 12 lõike 1 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Tobias Mc Faddeni ja Sony Music Entertainment Germany GmbH (edaspidi „Sony Music“) vahelises kohtuvaidluses, mis käsitleb esimesena nimetatu võimalikku vastutust selle eest, et kolmas isik kasutab T. Mc Faddeni käitatavat traadita kohtvõrku (*Wireless local area network* (WLAN)), et ilma loata teha üldsusele kättesaadavaks Sony Musicu toodetud fonogramm.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 98/34

3 Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 22. juunil 1998 vastu direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (EÜT 1998, L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/20, lk 337), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT 1998, L 217, lk 18; ELT eriväljaanne 13/21, lk 8) (edaspidi „direktiiv 98/34“).

4 Direktiivi 98/48 põhjendustes 2 ja 19 oli märgitud:

„(2) [EÜ] asutamislepingu artiklite 59 ja 60 [(nüüd ELTL artiklid 46 ja 57)] tähenduses kasutavad mitu teenuseliigid infoühiskonna selliseid võimalusi nagu teenuste pakkumine vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel;

[…]

(19) Euroopa [Liidu] Kohtu pretsedendiõiguse kohaselt tähendavad [EÜ] asutamislepingu artiklis 60 [(nüüd ELTL artikkel 57)] mainitud teenused tavaliselt tasu eest pakutavaid teenuseid; see tunnus puudub teenuste puhul, mida riik pakub tasuta oma kohustuste kontekstis eelkõige sotsiaalalal, kultuuri, hariduse ning õiguse valdkonnas […]“.

5 Direktiivi 98/34 artiklis 1 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

2) *teenus* – infoühiskonna iga teenus ehk kõik vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavad teenused.

[…]“.

Direktiiv 2000/31

6 Direktiivi 2000/31 põhjendused 18, 41, 42 ja 50 on sõnastatud järgmiselt:

„(18) Paljud infoühiskonna teenused on seotud *on-line* toimuva majandustegevusega; […] infoühiskonna teenused ei piirdu ainult nende teenustega, mis on seotud *on-line* tehtud lepingutega, vaid laienevad, niivõrd kuivõrd need kujutavad endast majandustegevust, ka teenustele, mille eest nende saajad ei maksa, nagu näiteks teenused, mis pakuvad *on-line* infot või kommertsteadaandeid või vahendeid, mis võimaldavad andmete otsimist, neile ligipääsu ja väljavõtteid neist; infoühiskonna teenuste hulka kuuluvad ka teenused, mis seisnevad […] sidevõrgule juurdepääsu pakkumises […].

[…]

(41) Käesolev direktiiv loob tasakaalu erinevate huvide vahel ja kehtestab põhimõtted, millele saab rajada tegevusala kokkulepped ja standardid.

(42) Erandid käesoleva direktiiviga kehtestatud vastutusest hõlmavad ainult neid juhtumeid, kui infoühiskonna teenuse osutaja tegevus piirdub kolmandate osapoolte pakutava teabe edastamiseks või ajutiseks talletamiseks vajaliku sidevõrgu käitamise ja sellele juurdepääsu võimaldamise tehnilise toiminguga, mille ainus eesmärk on side tõhustamine; see tegevus on üksnes tehnilise, automaatse ja passiivse iseloomuga, seega pole infoühiskonna teenuse osutajal edastatava või talletatava teabe kohta teadmisi ega kontrolli selle üle.

[…]

(50) On tähtis, et infoühiskonnas autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta kavandatud direktiiv ja käesolev direktiiv jõustuksid enam-vähem ühel ajal, et ühenduse tasandil kehtestada selged raameeskirjad, mis käsitlevad vahendajate vastutust autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste rikkumise küsimuses.“

7 Direktiivi artiklis 2 „Mõisted“ on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *infoühiskonna teenused* – teenused direktiivi 98/34[…] artikli 1 lõike 2 tähenduses;

b) *teenuseosutaja* – iga infoühiskonna teenust osutav füüsiline või juriidiline isik;

[…]“.

8 Direktiivi II peatüki 4. jagu „Vahendajatest teenuseosutajate vastutus“ sisaldab artikleid 12–15.

9 Direktiivi artiklis 12 „Pelk edastamine“ on sätestatud:

„1. Kui osutatakse infoühiskonna teenust, mis seisneb teenuse saaja poolt pakutava teabe edastamises sidevõrgu kaudu või sidevõrgule juurdepääsu pakkumises, tagavad liikmesriigid, et teenuseosutaja ei vastuta edastatava teabe eest tingimusel, et teenuseosutaja:

a) ei algata edastust;

b) ei vali edastuse saajat;

c) ei vali ega muuda edastuses sisalduvat teavet.

[…]

3. Käesolev artikkel ei mõjuta võimalust, et kohus või haldusasutus nõuab vastavalt liikmesriikide õigussüsteemidele teenuse osutajalt rikkumise lõpetamist või vältimist.“

10 Direktiivi 2000/31 artikli 13 „Vahemällu salvestamine“ lõikes 1 on sätestatud:

„1. Kui osutatakse infoühiskonna teenust, mis seisneb teenuse saaja poolt pakutava teabe edastamises sidevõrgu kaudu, tagavad liikmesriigid, et kui selle teenuse ainus eesmärk on teabe tõhusam edastamine teistele teenuse saajatele nende taotluse alusel, siis ei vastuta teenuseosutaja selle teabe automaatse, vahepealse ja ajutise talletamise eest järgmistel tingimustel:

a) teenuseosutaja ei muuda seda teavet;

b) teenuseosutaja järgib teabele juurdepääsu tingimusi;

c) teenuseosutaja järgib neid teabe ajakohastamise eeskirju, mis on selles majandusharus laialdaselt tunnustatud ja kasutatavad;

d) teenuseosutaja ei takista majandusharus laialdaselt tunnustatud ja kasutatava tehnoloogia seaduslikku kasutamist, et saada andmeid teabe kasutamise kohta;

e) teenuseosutaja kõrvaldab kiiresti talletatava teabe või tõkestab juurdepääsu sellele, kui ta saab teada fakti, et teave on edastuse algpunktis võrgust eemaldatud või juurdepääs sellele on tõkestatud või et kohus või haldusasutus on andnud korralduse see kõrvaldada või tõkestada.“

11 Direktiivi artiklis 14 „Teabe talletamine“ on ette nähtud:

„1. Kui osutatakse infoühiskonna teenust, mis seisneb teenuse saaja poolt pakutava teabe talletamises, tagavad liikmesriigid, et teenuseosutaja ei vastuta teenuse saaja taotluse põhjal talletatava teabe eest järgmistel tingimustel:

a) teenuseosutajal ei ole tegelikku teavet ebaseadusliku tegevuse või teabe kohta ja kahjutasunõuete osas ei tea ta fakte või asjaolusid, millest ilmneb ebaseaduslik tegevus või teave, või

b) sellisest asjaoludest teadlikuks saades kõrvaldab teenuseosutaja kiiresti teabe või tõkestab juurdepääsu sellele.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui teenuse saaja tegutseb teenuseosutaja alluvuses või järelevalve all.

3. Käesolev artikkel ei mõjuta kohtu või haldusasutuse võimalust nõuda vastavalt liikmesriikide õigussüsteemidele teenuse osutajalt rikkumise lõpetamist või vältimist ega liikmesriikide võimalust kehtestada kord, kuidas teave kõrvaldada või juurdepääs sellele tõkestada.“

12 Direktiivi artikli 15 „Üldise jälgimiskohustuse puudumine“ lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid ei kehtesta artiklites 12, 13 ja 14 käsitletud teenuste osutajatele üldist kohustust jälgida teavet, mida nad edastavad või talletavad, ega üldist kohustust otsida ebaseaduslikku tegevust näitavaid fakte ja asjaolusid.“

Direktiiv 2001/29/EÜ

13 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT 2001, L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) põhjenduses 16 on märgitud:

„Vastutus võrgukeskkonnas tegutsemise eest ei seondu üksnes autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste, vaid ka teiste valdkondade, näiteks teotamisega, eksitava reklaamiga või kaubamärgiõiguste rikkumisega, ning seda käsitletakse horisontaalselt […] direktiivis 2000/31[…], millega täpsustatakse ja ühtlustatakse mitmeid infoühiskonna teenuste, sealhulgas elektroonilise kaubandusega seotud õigusküsimusi. Käesolevat direktiivi tuleks rakendada elektroonilist kaubandust käsitleva direktiiviga samasuguse ajakava alusel, sest viimati nimetatud direktiiviga nähakse ette ühtlustatud põhimõtted ja sätted, mis seonduvad muu hulgas käesoleva direktiivi oluliste osadega. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei mõjuta nimetatud direktiivi vastutusega seotud sätete kohaldamist.“

Direktiiv 2004/48/EÜ

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT 2004, L 157, lk 45; ELT eriväljaanne 17/02, lk 32) artiklis 2 „Reguleerimisala“ on sätestatud:

„[…]

3. Käesolev direktiiv ei mõjuta:

a) […] direktiivi 2003/31 […] üldiselt või eriti direktiivi 2000/31[…] artikl[eid] 12–15 […];

[…]“.

Saksa õigus

15 26. veebruaril 2007 vastu võetud Telemediengesetz’i (elektroonilise meedia seadus; *BGBl.* I, lk 179), mida on viimati muudetud 31. märtsi 2010. aasta seadusega (*BGBl.* I, lk 692) (edaspidi „elektroonilise meedia seadus“), §-dega 7–10 võeti siseriiklikku õigusesse üle direktiivi 2000/31 artiklid 12–15.

16 Elektroonilise meedia seaduse § 7 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Teenuseosutajad vastutavad omaenda teabe eest, mida nad kasutamise eesmärgil kättesaadavaks teevad, üldseaduste alusel.

(2) Teenuseosutajad §-de 8–10 tähenduses ei ole kohustatud jälgima teavet, mida nad edastavad või salvestavad, ega otsima asjaolusid, mis viitaksid õigusvastasele tegevusele. Üldseadustega kehtestatud kohustust kõrvaldada teave või tõkestada juurdepääs sellele ei mõjuta teenuseosutaja vastutuse puudumine §-de 8–10 kohaselt. […]“

17 Elektroonilise meedia seaduse § 8 lõikes 1 on sätestatud:

„Teenuseosutajad ei vastuta võõra teabe eest, mida nad sidevõrgu kaudu edastavad või mille kasutamiseks nad annavad juurdepääsu, tingimusel et nad:

1. ei algata edastust;

2. ei ole valinud edastuse saajat ja

3. ei ole valinud ega muutnud edastuses sisalduvat teavet.

Esimene lause ei ole kohaldatav, kui teenuseosutaja teeb ühe oma teenuse saajaga tahtlikult koostööd, et panna toime õigusvastaseid tegusid.“

18 9. septembril 1965 vastu võetud Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz) (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seadus; *BGBl.* I, lk 1273), mida on viimati muudetud 1. oktoobri 2013. aasta seadusega (*BGBl.* I, lk 3728) (edaspidi „autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seadus“), §-s 97 on sätestatud:

„(1) Autoriõiguse või muu käesoleva seadusega kaitstava õiguse õigusvastase rikkumise korral võib isik, kelle õigust on rikutud, nõuda rikkumise lõpetamist või rikkumise kordumise ohu korral tegevusest hoidumist. Õigus nõuda tegevusest hoidumist on ka rikkumise ohu esmakordse esinemise korral.

(2) Isik, kes tahtlikult või hooletusest rikkumise toime paneb, on kohustatud isikule, kelle õigust on rikutud, rikkumise tõttu tekkinud kahju hüvitama. […]“

19 Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seaduse §-s 97a on sätestatud:

„(1) Isik, kelle õigust on rikutud, peab rikkumise toime pannud isikut enne rikkumisest hoidumise ettekirjutuse nõudes kohtusse pöördumist hoiatama ja andma talle võimaluse lahendada vaidlus rikkumisest hoidumise kohustuse võtmisega, millega kaasneb sobiv leppetrahv.

[…]

(3) Kui hoiatus on põhjendatud […], võib esitada vajalike kulutuste hüvitamise nõude. […]“

*Infoühiskonna teenuste osutajate kaudset vastutust (*Störerhaftung*) käsitlev siseriiklik kohtupraktika*

20 Eelotsusetaotlusest nähtub, et Saksa õiguses võib isiku vastutusele võtta autoriõiguse või sellega kaasnevate õiguste rikkumise eest, mille ta on toime pannud otseselt (*Täterhaftung*) või kaudselt (*Störerhaftung*). Saksa kohtud tõlgendavad autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seaduse § 97 nimelt nii, et rikkumise korral võib vastutusele võtta isiku, kes olemata küll täideviija või osavõtja, rikkumisele vabatahtlikult kaasa aitab (*Störer*).

21 Sellega seoses leidis Bundesgerichtshof (Saksamaa kõrgeim kohus) 12. mai 2010. aasta otsuses Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), et internetiühendusega Wi-FI-võrku käitavat eraõiguslikku isikut võib käsitada *Störer*'ina, kui ta ei ole turvanud oma võrku salasõnaga, mistõttu on kolmandal isikul võimalik autoriõigust või sellega kaasnevaid õigusi rikkuda. Selle kohtuotsuse kohaselt on niisugusel võrguhaldajal mõistlik võtta selliseid turvamismeetmeid nagu salasõna abil identifitseerimise süsteem.

Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimused

22 T. Mc Fadden juhib ettevõtet, mis pakub müügiks või üürimiseks valgus- ja helitehnikat.

23 Ta käitab traadita kohtvõrku, mille kaudu ta pakub oma ettevõtte piires ja ümbruses tasuta anonüümset internetiühendust. Internetiühenduse võimaldamiseks kasutab T. Mc Fadden sideettevõtja teenuseid. Võrguühendus on teadlikult jäetud kaitsmata, et juhtida naabruses asuvate kaupluste klientide, möödakäijate ja naabrite tähelepanu oma äriühingule.

24 T. Mc Fadden vahetas 4. septembri 2010. aasta paiku oma võrgu nime „mcfadden.de“ nime „freiheitstattangst.de“ vastu, viidates meeleavaldusele isikuandmete kaitseks ja liigse riigipoolse jälgimise vastu.

25 Samas ajavahemikus tehti T. Mc Faddeni käitatava traadita kohtvõrgu kaudu üks muusikateos õiguste omajate nõusolekuta internetis üldsusele tasuta kättesaadavaks. T. Mc Fadden kinnitab, et tema väidetavat rikkumist toime ei pannud, kuid et ta ei saa välistada, et selle pani toime mõni tema võrgu kasutajatest.

26 Sony Music on selle teose fonogrammi tootja.

27 Sony Music hoiatas 29. oktoobri 2010. aasta kirjaga T. Mc Faddenit seoses oma õigustega kõnealusele fonogrammile.

28 Hoiatuse tõttu esitas T. Mc Fadden eelotsusetaotluse esitanud kohtule rikkumise puudumise tuvastamise hagi (*negative Feststellungsklage*). Vastuseks esitas Sony Music mitut nõuet sisaldava vastuhagi, milles ta nõudis T. Mc Faddenilt esiteks kahjuhüvitist otsese vastutuse tõttu Sony Musicule fonogrammi suhtes kuuluvate õiguste rikkumise eest, teiseks tema õiguste rikkumise lõpetamist koos vastasel korral trahvi määramisega ning kolmandaks hoiatusega kaasnenud kulude ja kohtukulude hüvitamist.

29 Eelotsusetaotluse esitanud kohus jättis 16. jaanuari 2014. aasta tagaseljaotsusega T. Mc Faddeni hagi rahuldamata ja rahuldas Sony Musicu vastuhagi.

30 T. Mc Fadden vaidlustas selle kohtuotsuse, väites, et tema vastutusele võtmine on direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 üle võtvate Saksa õigusnormide kohaselt välistatud.

31 Vaidlustamise menetluses palus Sony Music esimese võimalusena jätta kohtuotsus muutmata ja teise võimalusena juhul, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks T. Mc Faddeni otsest vastutust mitte tunnustama, mõista T. Mc Faddenilt välja kahjuhüvitis Saksa kohtupraktika alusel, mis käsitleb traadita kohtvõrgu käitajate kaudset vastutust (*Störerhaftung*), selle eest, et T. Mc Fadden ei võtnud oma traadita kohtvõrgu kaitsmiseks meetmeid ja seega võimaldas kolmandatel isikutel Sony Musicu õigusi rikkuda.

32 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib oma taotluses, et ta kaldub arvama, et Sony Musicu õiguste rikkumise pani toime mitte T. Mc Fadden isiklikult, vaid tema traadita kohtvõrgu tundmatu kasutaja. Ta kaalub siiski T. Mc Faddeni kaudse vastutuse (*Störerhaftung*) tekkimist seetõttu, et viimane ei turvanud oma võrku, mille kaudu oli võimalik rikkumine anonüümselt toime panna. Samas tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas vastutusest vabastamine, mis on ette nähtud direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1, mis on Saksa õigusesse üle võetud elektroonilise meedia seaduse § 8 lõike 1 esimese lausega, ei takista T. Mc Faddeni mis tahes vormis vastutusele võtmist.

33 Neil asjaoludel otsustas Landgericht München I (Müncheni esimese astme kohus I, Saksamaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga a ja direktiivi 98/34 artikli 1 punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et väljend „tavaliselt tasu eest“ tähendab, et liikmesriigi kohus peab kindlaks tegema:
   a) kas konkreetselt asjassepuutuv isik, kes tugineb teenuseosutaja staatusele, osutab konkreetset teenust tavaliselt tasu eest või
   b) kas turul üldse leidub teenuseosutajaid, kes osutavad kõnealust teenust või sarnaseid teenuseid tasu eest, või
   c) kas enamikku kõnealustest või sarnastest teenustest osutatakse tasu eest?

2. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt tuleb tõlgendada nii, et väljend „sidevõrgule juurdepääsu pakkumine“ tähendab, et selleks, et pakkumine oleks direktiiviga kooskõlas, on vaja vaid tulemuse saavutamist sidevõrgule (näiteks internetile) juurdepääsu võimaldamise näol?

3. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga b tuleb tõlgendada nii, et „osutamiseks“ [selle direktiivi] artikli 2 punkti b tähenduses on piisav, kui infoühiskonna teenus tehakse tegelikult kättesaadavaks, käsitletaval juhul tehakse seega kättesaadavaks avatud WLAN [(traadita kohtvõrk)], või on näiteks peale selle nõutav ka „reklaamimine“?

4. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt tuleb tõlgendada nii, et väljend „ei vastuta edastatava teabe eest“ tähendab, et isik, kelle autoriõigust on rikutud, ei saa üldjuhul esitada juurdepääsu võimaldaja vastu võimalikke tegevusest hoidumise, kahju hüvitamise, hoiatuse tegemisega seotud kulude ja kohtukulude hüvitamise nõudeid või ei saa selliseid nõudeid igal juhul esitada autoriõiguse esimese tuvastatud rikkumise korral?

5. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt koostoimes direktiivi artikli 12 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigid ei või anda liikmesriigi kohtule luba panna juurdepääsu võimaldajale põhikohtuasjas kohustust hoiduda edaspidi võimaldamast kolmandatel isikutel teha konkreetset internetiühendust kasutades teatav autoriõigusega kaitstav teos failijagamisprogrammi kaudu elektrooniliselt kättesaadavaks?

6. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasja asjaoludel tuleb direktiivi 2000/31 artikli 14 lõike 1 punktis b ette nähtud normi kohaldada analoogia alusel tegevusest hoidumise nõude suhtes?

7. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga a tuleb tõlgendada nii, et teenuseosutajale esitatavad nõuded piirduvad sellega, et teenuseosutaja on mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes osutab infoühiskonna teenust?

8. Kui seitsmendale küsimusele vastatakse eitavalt, siis milliseid lisanõudeid tuleb esitada teenuseosutajale direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti b tõlgendamisel?

9. Kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 esimest lausepoolt tuleb intellektuaalomandi põhiõiguslikku kaitset, mis tuleneb omandiõigusest (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 17 lõige 2), direktiivides 2001/29 ja 2004/48 sätestatut ning teabevabadust ja liidu põhiõiguseks olevat ettevõtlusvabadust (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 16) arvestades tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus […] liikmesriigi kohtu otsus, millega kohustatakse juurdepääsu võimaldajat edaspidi hoiduma võimaldamast kolmandatel isikutel teha konkreetset internetiühendust kasutades teatav autoriõigusega kaitstav teos või selle osad failijagamisprogrammi (*peer-to-peer*) kaudu elektrooniliselt kättesaadavaks ja mille kohaselt vastasel juhul määratakse trahv ning millega jäetakse juurdepääsu võimaldajale vabadus valida, milliseid tehnilisi meetmeid ta selle ettekirjutuse täitmiseks konkreetselt rakendab?

[10.] Kas see kehtib ka juhul, kui juurdepääsu võimaldaja saab kohtu keeldu tegelikult täita vaid nii, et ta sulgeb internetiühenduse või turvab selle salasõna abil või kontrollib kõiki selle ühenduse kaudu toimuvaid edastusi eesmärgiga kontrollida, kas kõnealune autoriõigusega kaitstav teos edastatakse uuesti õigusvastaselt, kui see on […] algusest peale selge ega ilmne alles sundtäitmise või sanktsioonide määramise menetluse staadiumis?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

34 Eelotsusetaotlusest nähtub, et esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks teha, kas selline teenus nagu see, mida osutab põhikohtuasja hageja ja mis seisneb avalikule ja tasuta traadita sidevõrgule juurdepääsu võimaldamises, võib kuuluda direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 kohaldamisalasse.

35 Neil asjaoludel tuleb sellest aru saada nii, et esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga a ja direktiivi 98/34 artikli 1 punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et selline teenus, mis on kõne all põhikohtuasjas ning mida osutab sidevõrgu käitaja ja mis seisneb selle võrgu üldsusele tasuta kättesaadavaks tegemises, kujutab endast „infoühiskonna teenust“ esimesena viidatud sätte tähenduses.

36 Kõigepealt tuleb märkida, et ei direktiivi 2000/31 artikli 12 lõige 1 ega direktiivi artikkel 2 ei sisalda mõiste „infoühiskonna teenus“ määratlust. Viimati nimetatud artiklis on sellega seoses siiski viidatud direktiivile 98/34.

37 Ühelt poolt tuleneb direktiivi 98/48 põhjendustest 2 ja 19, et direktiivis 98/34 kasutatud mõistest „teenus“ tuleb aru saada nii, et sellel on ELTL artiklis 57 sisalduvaga sama tähendus. ELTL artikli 57 kohaselt käsitatakse „teenustena“ eelkõige tasulist tegevust.

38 Teiselt poolt on direktiivi 98/34 artikli 1 punktis 2 sätestatud, et mõiste „infoühiskonna teenus“ hõlmab kõiki vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavaid teenuseid.

39 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 silmas peetud infoühiskonna teenused on ainult need, mida tavaliselt osutatakse tasu eest.

40 Seda järeldust kinnitab direktiivi 2000/31 põhjendus 18, milles on kirjas, et kuigi infoühiskonna teenused ei piirdu ainult nende teenustega, mis on seotud *on-line* sõlmitud lepingutega, vaid laienevad ka muudele teenustele, eeldab see siiski, et kõnealused teenused kujutavad endast majandustegevust.

41 Samas ei saa sellest järeldada, et tasuta osutatud majanduslikku laadi teenus ei või kunagi olla „infoühiskonna teenus“ direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 tähenduses. Nimelt ei pea majandustegevuse raames teenuseosutaja poolt osutatud teenuse eest tasu maksma tingimata teenusesaajad (vt selle kohta kohtuotsus, 11.9.2014, Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, punktid 28 ja 29).

42 Nii on see eelkõige juhul, kui teenuseosutaja osutab teenust tasuta selleks, et reklaamida tema müüdavaid kaupu või pakutavaid teenuseid, kusjuures selle tegevusega kaasnev kulu sisaldub siis nende kaupade või teenuste hinnas (kohtuotsus, 26.4.1988, Bond van Adverteerders jt, 352/85, EU:C:1988:196, punkt 16, ning 11.4.2000, Deliège, C-51/96 ja C-191/97, EU:C:2000:199, punkt 56).

43 Eespool toodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga a ja direktiivi 98/34 artikli 1 punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et selline teenus, mis on kõne all põhikohtuasjas ning mida osutab sidevõrgu käitaja ja mis seisneb selle võrgu üldsusele tasuta kättesaadavaks tegemises, kujutab endast „infoühiskonna teenust“ esimesena viidatud sätte tähenduses, kui asjaomane teenuseosutaja osutab seda eesmärgiga reklaamida tema müüdavaid kaupu või pakutavaid teenuseid.

Teine ja kolmas küsimus

44 Teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selleks, et kõnealuses sättes nimetatud teenust, mis seisneb sidevõrgule juurdepääsu võimaldamises, võiks käsitada osutatuna, peab üksnes olema juurdepääs võimalikuks tehtud või peavad olema täidetud ka lisatingimused.

45 Täpsemalt soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas lisaks sidevõrgule juurdepääsu võimaldamisele on vaja esiteks, et teenusesaaja ja teenuseosutaja vahel oleks lepinguline suhe, ning teiseks, et teenuseosutaja reklaamiks kõnealust teenust.

46 Sellega seoses nähtub esiteks direktiivi 2000/31 artikli 12 „Pelk edastamine“ sõnastusest, et selles sättes nimetatud teenuse osutamisel peab toimuma teabe edastamine sidevõrgu kaudu.

47 Lisaks on selles sättes ette nähtud, et samas sättes sisalduv erand vastutusest kehtib üksnes edastatava teabe suhtes.

48 Lõpuks tuleneb direktiivi 2000/31 põhjendusest 42, et „pelk edastamine“ on üksnes tehnilise, automaatse ja passiivse iseloomuga tegevus.

49 Sellest järeldub, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldamine ei tohi väljuda vajaliku teabeedastuse toimumist tagava tehnilise, automaatse ja passiivse protsessi raamidest.

50 Teiseks ei nähtu ei direktiivi 2000/31 muudest sätetest ega sellega taotletavatest eesmärkidest, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldamine peab vastama lisatingimustele, näiteks nõue, et teenusesaaja ja teenuseosutaja vahel oleks lepinguline suhe või et teenuseosutaja kasutaks kõnealuse teenuse turustamise edendamiseks reklaamivahendeid.

51 Võib mainida, et direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti b saksakeelses sõnastuses on kasutatud tegusõna *anbieten*, mida võib mõista viitena pakkumusele ja seega teatavat liiki reklaamile.

52 Liidu õigusnormide ühetaolise kohaldamise ja seega ka ühetaolise tõlgendamise vajadus välistab siiski selle, et kahtluse korral võetaks eraldatult arvesse sätte sõnastust ühes selle versioonidest, vaid nõuab vastupidi, et selle tõlgendamisel ja kohaldamisel arvestataks teiste ametlike keeleversioonidega (kohtuotsus, 9.6.2011, Eleftheri tileorasi ja Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, punkt 23).

53 Artikli 2 punkti b teistes keeleversioonides, nimelt hispaania-, tšehhi-, inglis-, prantsus-, itaalia-, poola- ja slovakikeelses versioonis on kasutatud tegusõnu, mis ei väljenda niisugust pakkumuse tegemise või reklaamimise ideed.

54 Eespool toodut arvestades tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selleks, et kõnealuses sättes nimetatud teenust, mis seisneb sidevõrgule juurdepääsu võimaldamises, võiks käsitada osutatuna, ei tohi juurdepääs väljuda vajaliku teabeedastuse toimumist tagava tehnilise, automaatse ja passiivse protsessi raamidest ning ühtegi muud lisatingimust ei ole vaja täita.

Kuues küsimus

55 Kuuenda küsimusega, mida tuleb analüüsida kolmandana, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimus on analoogia alusel kohaldatav ka artikli 12 lõikele 1.

56 Sellega seoses nähtub direktiivi 2000/31 struktuurist endast, et liidu seadusandja soovis eristada teabe pelga edastamise (*mere conduit*), teabe vahemällu salvestamise (*caching*) ja teabe talletamise suhtes kohaldatavat korda, kuivõrd neid toiminguid reguleerivad selle direktiivi erinevad sätted.

57 Selles kontekstis ilmneb direktiivi artikli 12 lõike 1, artikli 13 lõike 1 ja artikli 14 lõike 1 võrdlemisel, et nendes sätetes ette nähtud eranditele vastutusest kehtivad erinevad kohaldamistingimused olenevalt asjassepuutuva toimingu liigist.

58 Täpsemalt on direktiivi 2000/31 artikli 14 „Teabe talletamine“ lõikes 1 ette nähtud, et selleks, et veebisaite talletavate isikute suhtes kohaldada kõnealuses sättes ette nähtud erandit vastutusest, peavad nad ebaseaduslikust teabest teadlikuks saades kiiresti teabe kõrvaldama või tõkestama juurdepääsu sellele.

59 Seevastu ei eelda direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 sidevõrgule juurdepääsu võimaldajate jaoks ette nähtud erand vastutusest sellise tingimuse täitmist.

60 Pealegi, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 100 märkis, ei ole ühelt poolt veebilehe talletaja ja teiselt poolt sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja olukord direktiivi 2000/31 artikli 14 lõikes 1 sätestatud tingimuse seisukohast sarnased.

61 Direktiivi põhjendusest 42 tuleneb nimelt, et direktiiviga kehtestatud erandid vastutusest on ette nähtud lähtuvalt asjaolust, et erinevat liiki teenuseosutajate – eelkõige sidevõrgule juurdepääsu võimaldajate ja veebisaitide talletajate – tehtavad toimingud on kõik üksnes tehnilise, automaatse ja passiivse iseloomuga ning et seega ei ole nendel teenuseosutajatel teadmisi edastatava või talletatava teabe kohta ega kontrolli selle üle.

62 Samas on internetisaidi talletaja osutatav teenus, mis seisneb teabe salvestamises, teatud ajalise kestusega. Seega võib teabe talletaja tema salvestatud teabe ebaseaduslikkusest teada saada salvestamise toimumisest hilisemal ajal ning siis on tal jätkuvalt võimalik tegutseda teabe kõrvaldamiseks või sellele juurdepääsu tõkestamiseks.

63 Seevastu sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja puhul ei kesta tema osutatav teabe edastamise teenus tavaliselt pikalt, mistõttu pärast teabe edastamist ei kontrolli ta enam seda teavet. Neil asjaoludel ei ole sidevõrgule juurdepääsu võimaldajal erinevalt internetisaidi talletajast sageli võimalik hiljem võtta meetmeid teabe kõrvaldamiseks või sellele juurdepääsu tõkestamiseks.

64 Igal juhul ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktist 54, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 ei ole kõnealuse teenuse jaoks ette nähtud mingeid lisanõudeid peale selle, et võimaldatakse juurdepääsu sidevõrgule ja see juurdepääs ei tohi väljuda vajaliku teabeedastuse toimumist tagava tehnilise, automaatse ja passiivse protsessi raamidest.

65 Eespool toodut arvestades tuleb kuuendale küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimus ei ole artikli 12 lõike 1 suhtes analoogia alusel kohaldatav.

Seitsmes ja kaheksas küsimus

66 Seitsmenda ja kaheksanda küsimusega, mida tuleb analüüsida neljandana koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga b tuleb tõlgendada nii, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldava teenuseosutaja suhtes kehtib peale selles sättes nimetatu veel muidki nõudeid.

67 Sellega seoses on direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga b sellisele teenuseosutajale sõnaselgelt ette nähtud üksainus nõue – tegemist peab olema infoühiskonna teenust osutava füüsilise või juriidilise isikuga.

68 Põhjendusest 41 nähtub, et direktiivi 2000/31 vastuvõtmisel lõi liidu seadusandja tasakaalu erinevate huvide vahel. Sellest järeldub, et kogu direktiivi ja eelkõige selle artikli 12 lõiget 1 koostoimes artikli 2 punktiga b tuleb pidada seadusandja loodud tasakaalu väljendavaks.

69 Neil asjaoludel ei ole Euroopa Kohtu ülesanne astuda liidu seadusandja asemele, seades selle sätte kohaldamise eelduseks tingimusi, mida seadusandja ei ole kehtestanud.

70 Nimelt, kui seada direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 ette nähtud erandi eelduseks selliste nõuete järgimine, mida liidu seadusandja ei ole sõnaselgelt ette näinud, võib kõnealune tasakaal ohtu sattuda.

71 Eespool toodut arvestades tuleb seitsmendale ja kaheksandale küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga b tuleb tõlgendada nii, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldava teenuseosutaja suhtes ei kehti peale selles sättes nimetatu muid nõudeid.

Neljas küsimus

72 Neljanda küsimusega, mida tuleb analüüsida viiendana, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui isik, kellele on talle teose suhtes kuuluvate õiguste rikkumisega kahju tekitatud, esitab nõude keelata rikkumist jätkata, mõista välja kahjuhüvitis ning hüvitada hoiatuse tegemisega seotud kulud ja kohtukulud sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja vastu, kelle teenuseid kasutati rikkumise toimepanemisel.

73 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid peavad tagama, et sidevõrgule juurdepääsu teenust osutavaid teenuseosutajaid ei peetaks vastutavaks teabe eest, mille teenusesaajad on neile edastanud, ning seda kõnealuses sättes ette nähtud kolme tingimuse täitmise korral: teenuseosutajad ei tohi edastust algatada, edastuse saajat valida ega edastuses sisalduvat teavet valida ega muuta.

74 Sellest järeldub, et kui kõnealused tingimused on täidetud, ei ole sidevõrgule juurdepääsu võimaldav teenuseosutaja vastutav ja seega on igal juhul välistatud, et autoriõiguse omaja võiks teenuseosutajalt nõuda kahjuhüvitist põhjendusel, et kolmandad isikud kasutasid seda võrguühendust tema õiguste rikkumisel.

75 Sellest tulenevalt on samuti igal juhul välistatud, et autoriõiguse omaja võiks nõuda hoiatuse tegemisega seotud kulude või hüvitisnõudega seotud kohtukulude hüvitamist. Nimelt, selleks et niisugune kõrvalnõue oleks põhjendatud, peaks põhinõue ise olema põhjendatud, mis aga direktiivi 2000/31 artikli 12 lõike 1 kohaselt ei ole võimalik.

76 Samas on direktiivi 2000/31 artikli 12 lõikes 3 täpsustatud, et see artikkel ei mõjuta võimalust, et liikmesriigi kohus või haldusasutus nõuab teenuseosutajalt autoriõiguste rikkumise lõpetamist või vältimist.

77 Seetõttu, kui kolmas isik on rikkumise toime pannud internetiühenduse kaudu, mille sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja on talle kättesaadavaks teinud, siis ei ole direktiivi artikli 12 lõikega 1 vastuolus, kui isik, kellele on selle rikkumisega kahju tekitatud, palub liikmesriigi haldusasutusel või kohtul keelata sellel teenuseosutajal võimaldada rikkumist jätkata.

78 Sellest lähtuvalt tuleb asuda seisukohale, et eraldi võetuna ei välista direktiivi 2000/31 artikli 12 lõige 1 ka seda, et sama isik võib nõuda hoiatuse tegemisega seotud kulude ja niisuguse nõudega seotud kohtukulude hüvitamist, nagu see, mida on nimetatud eelmises punktis.

79 Eespool toodut arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui isik, kellele on talle teose suhtes kuuluvate õiguste rikkumisega kahju tekitatud, võib nõuda sidevõrgule juurdepääsu võimaldajalt kahjuhüvitist põhjendusel, et kolmandad isikud kasutasid seda juurdepääsu tema õiguste rikkumisel, ning hoiatuse tegemisega seotud kulude või hüvitisnõudega seotud kohtukulude hüvitamist. Seevastu tuleb nimetatud sätet tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui kõnealune isik esitab nõude keelata rikkumise jätkamine ning hüvitada hoiatuse tegemisega seotud kulud ja kohtukulud sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja vastu, kelle teenuseid kasutati rikkumise toimepanemisel, kui nende nõuetega soovitakse saavutada seda, et liikmesriigi haldusasutus või kohus teeks ettekirjutuse, millega keelatakse teenuseosutajal võimaldada rikkumist jätkata, või need nõuded järgnevad sellisele ettekirjutusele.

Viies, üheksas ja kümnes küsimus

80 Viienda, üheksanda ja kümnenda küsimusega, mida tuleb analüüsida kuuendana koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 12 lõikega 3 tuleb põhiõiguste kaitsest tulenevaid nõudeid ning direktiivides 2001/29 ja 2004/48 ette nähtud õigusnorme arvestades tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisuguse ettekirjutuse tegemine, mis on kõne all põhikohtuasjas ja millega nõutakse sidevõrgule juurdepääsu võimaldajalt, kes võimaldab üldsusel internetti kasutada, et ta takistaks kolmandatel isikutel teha internetiühendust kasutades teatav autoriõigusega kaitstav teos või selle osad failijagamisprogrammi (*peer-to-peer*) kaudu üldsusele kättesaadavaks ning mille kohaselt vastasel juhul määratakse trahv, kui teenuseosutajale jääb vabadus valida, milliseid tehnilisi meetmeid ta selle ettekirjutuse täitmiseks konkreetselt rakendab, kuid kui on juba tuvastatud, et ainsad meetmed, mille viimane võiks praktikas võtta, seisnevad kas internetiühenduse sulgemises või selle salasõna abil turvamises või selle ühenduse kaudu edastatava kogu teabe kontrollimises.

81 Kõigepealt on selge, et kuivõrd niisugune ettekirjutus, mille tegemist eelotsusetaotluse esitanud kohus põhikohtuasjas kaalub, nõuab asjaomase võrguühenduse võimaldajalt, et ta hoiaks ära autoriõigusega kaasneva õiguse rikkumise kordumise, kuulub see Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 17 lõikes 2 nimetatud põhiõiguse intellektuaalomandi kaitsele kaitsealasse.

82 Lisaks, kuna esiteks pannakse kõnealuse ettekirjutusega juurdepääsu võimaldajale koormus, mis võib mõjutada tema majandustegevust, ja teiseks võib see piirata niisuguse teenuse saajate vabadust kasutada internetiühendust, tuleb tõdeda, et see riivab ühe õigust ettevõtlusvabadusele, mida kaitstakse harta artikli 16 alusel, ning teiste õigust teabevabadusele, mille kaitse on tagatud harta artikliga 11.

83 Kui aga mitu liidu õigusega kaitstavat põhiõigust konkureerivad omavahel, on ametiasutused või asjaomane liikmesriigi kohus kohustatud tagama tasakaalu nende õiguste vahel (vt selle kohta kohtuotsus, 29.1.2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, punktid 68 ja 70).

84 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et ettekirjutus, millega jäetakse sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja ülesandeks määrata kindlaks konkreetsed meetmed, mis tuleb soovitava tulemuse saavutamiseks võtta, võib teatud tingimustel tagada kõnealuse tasakaalu (vt selle kohta kohtuotsus, 27.3.2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punktid 62 ja 63).

85 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub eeldusest, et meetmed, mida ettekirjutuse adressaat praktikas võtta saab, piirduvad kolmega: internetiühenduse kaudu edastatava kogu teabe kontrollimine, ühenduse sulgemine või selle salasõna abil turvamine.

86 Seega kontrollib Euroopa Kohus kavandatava ettekirjutuse liidu õigusele vastavust üksnes lähtuvalt nendest kolmest eelotsusetaotluse esitanud kohtu nimetatud meetmest.

87 Mis puudutab esiteks kogu edastatava teabe kontrollimist, siis on niisugune meede kohe välistatud, sest see on vastuolus direktiivi 2000/31 artikli 15 lõikega 1, mille kohaselt on keelatud kehtestada muu hulgas sidevõrgule juurdepääsu võimaldajatele üldist kohustust jälgida teavet, mida nad edastavad.

88 Mis puudutab teiseks internetiühenduse täielikus sulgemises seisnevat meedet, siis tuleb tõdeda, et selle elluviimine tooks kaasa selle isiku ettevõtlusvabaduse selge rikkumise, kes – olgugi et üksnes kõrvaltegevusena – tegeleb majandustegevusega, mis seisneb internetiühenduse võimaldamises, kuna faktiliselt keelataks tal täielikult selle tegevusega tegeleda, et heastada autoriõiguse väikesemahuline rikkumine, kaalumata seda vabadust vähem piiravate meetmete võtmist.

89 Neil asjaoludel ei saa niisugust meedet pidada vastavaks nõudele tagada tasakaal põhiõiguste vahel, mis tuleb omavahel kokku sobitada (vt selle kohta seoses ettekirjutusega kohtuotsus, 24.11.2011, Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, punkt 49, ning analoogia alusel kohtuotsus, 16.7.2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, punktid 35 ja 41).

90 Mis puudutab kolmandaks internetiühenduse salasõna abil turvamises seisnevat meedet, siis tuleb märkida, et see võib piirata nii sidevõrgule juurdepääsu teenuse osutaja õigust ettevõtlusvabadusele kui ka selle teenuse saajate õigust teabevabadusele.

91 Samas tuleb esiteks tõdeda, et niisugune meede ei kahjusta sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja õiguse ettevõtlusvabadusele tuuma, kuna sellega kohandatakse üksnes vähesel määral ühte selle teenuseosutaja tegevuse tehnilistest meetoditest.

92 Teiseks ei ole internetiühenduse turvamises seisnev meede selline, mis eiraks internetiühendusele juurdepääsu teenuste saajate õiguse teabevabadusele tuuma, kuna see meede nõuab neilt üksnes, et nad küsiksid endale salasõna, kusjuures see ühendus on pealegi ainult üks paljudest vahenditest internetti pääsemiseks.

93 Kolmandaks tuleneb kohtupraktikast, et võetav meede peab olema rangelt eesmärgipärane selles tähenduses, et see peab teenima eesmärki teha lõpp autoriõiguse või sellega kaasneva õiguse rikkumisele, mille on toime pannud kolmas isik, ilma et kahjustataks selle teenuseosutaja teenuseid kasutavate internetikasutajate võimalust teabele seaduslikult juurde pääseda. Vastasel juhul oleks teenuseosutaja poolt kasutajate teabevabadusse sekkumine taotletava eesmärgi seisukohast põhjendamatu (kohtuotsus, 27.3.2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punkt 56).

94 Sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja võetav meede, mis seisneb sidevõrgu internetiühenduse turvamises, ei ole siiski selline, et see mõjutaks kõnealuse teenuseosutaja teenuseid kasutavate internetikasutajate võimalust teabele seaduslikult juurde pääseda, kuna sellega ei blokeerita internetisaiti.

95 Neljandaks on Euroopa Kohus juba leidnud, et meetmed, mille võtab niisuguse ettekirjutuse adressaat, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ettekirjutuse täitmiseks, peavad olema piisavalt tõhusad, et tagada kõnealuse põhiõiguse tõhus kaitse, mis tähendab, et need peavad takistama või vähemalt muutma keeruliselt teostatavaks kaitstavate objektide ilma loata kasutamise ja tõsiselt heidutama ettekirjutuse adressaadi teenuseid tarbivaid internetikasutajaid kasutamast objekte, mis on neile kättesaadavaks tehtud kõnealust põhiõigust rikkudes (kohtuotsus, 27.3.2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, punkt 62).

96 Sellega seoses tuleb tõdeda, et internetiühenduse salasõna abil turvamises seisnev meede võib pärssida selle ühenduse kasutajate huvi rikkuda autoriõigust või sellega kaasnevaid õigusi, kuivõrd need kasutajad on kohustatud vajaliku salasõna saamiseks ennast identifitseerima ega saa seega tegutseda anonüümselt, ning seda peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

97 Viiendaks tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei ole peale tema kirjeldatud kolme meetme olemas ühtegi muud meedet, mida niisugune sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võiks praktikas rakendada, et täita niisugust ettekirjutust, nagu on kõne all põhikohtuasjas.

98 Kuna Euroopa Kohus välistas kaks ülejäänud meedet, tähendaks seisukoht, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja ei pea oma internetiühendust turvama, et intellektuaalomandit puudutav põhiõigus jäetaks ilma igasugusest kaitsest ning see oleks vastuolus tasakaalu tagamise ideega (vt analoogia alusel kohtuotsus, 16.7.2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, punktid 37 ja 38).

99 Neil asjaoludel tuleb internetiühenduse salasõna abil turvamises seisnevat meedet pidada vajalikuks, et tagada põhiõiguse intellektuaalomandi kaitsele tõhus kaitse.

100 Eespool esitatust järeldub, et käesolevas kohtuotsuses kirjeldatud asjaoludel tuleb ühenduse turvamises seisnevat meedet pidada sobivaks, et saavutada tasakaal ühelt poolt põhiõiguse intellektuaalomandi kaitsele ning teiselt poolt sidevõrgule juurdepääsu teenuse osutaja õiguse ettevõtlusvabadusele ja selle teenuse saajate õiguse teabevabadusele vahel.

101 Seetõttu tuleb viiendale, üheksandale ja kümnendale küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 12 lõikega 3 tuleb põhiõiguste kaitsest tulenevaid nõudeid ning direktiivides 2001/29 ja 2004/48 ette nähtud õigusnorme arvestades tõlgendada nii, et sellega ei ole üldjuhul vastuolus niisuguse ettekirjutuse tegemine, mis on kõne all põhikohtuasjas ja millega nõutakse sidevõrgule juurdepääsu võimaldajalt, kes võimaldab üldsusel internetti kasutada, et ta takistaks kolmandatel isikutel teha seda internetiühendust kasutades teatav autoriõigusega kaitstav teos või selle osad failijagamisprogrammi (*peer-to-peer*) kaudu üldsusele kättesaadavaks ning mille kohaselt vastasel juhul määratakse trahv, kui teenuseosutajale jääb vabadus valida, milliseid tehnilisi meetmeid ta selle ettekirjutuse täitmiseks konkreetselt rakendab, isegi kui see valik piirdub üheainsa meetmega, mis seisneb internetiühenduse salasõna abil turvamises, kuivõrd need kasutajad on kohustatud vajaliku salasõna saamiseks ennast identifitseerima ega saa seega tegutseda anonüümselt, ning seda peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

Kohtukulud

102 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul („direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta“) artikli 12 lõiget 1 koostoimes selle direktiivi artikli 2 punktiga a ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiviga 98/48/EÜ) artikli 1 punktiga 2 tuleb tõlgendada nii, et selline teenus, mis on kõne all põhikohtuasjas ning mida osutab sidevõrgu käitaja ja mis seisneb selle võrgu üldsusele tasuta kättesaadavaks tegemises, kujutab endast „infoühiskonna teenust“ esimesena viidatud sätte tähenduses, kui asjaomane teenuseosutaja osutab seda eesmärgiga reklaamida tema müüdavaid kaupu või pakutavaid teenuseid.**

2. Direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selleks, et kõnealuses sättes nimetatud teenust, mis seisneb sidevõrgule juurdepääsu võimaldamises, võiks käsitada osutatuna, ei tohi juurdepääs väljuda vajaliku teabeedastuse toimumist tagava tehnilise, automaatse ja passiivse protsessi raamidest ning ühtegi muud lisatingimust ei ole vaja täita.

3. Direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimus ei ole artikli 12 lõike 1 suhtes analoogia alusel kohaldatav.

4. Direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 2 punktiga b tuleb tõlgendada nii, et sidevõrgule juurdepääsu võimaldava teenuseosutaja suhtes ei kehti peale selles sättes nimetatu muid nõudeid.

5. Direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui isik, kellele on talle teose suhtes kuuluvate õiguste rikkumisega kahju tekitatud, võib nõuda juurdepääsu võimaldajalt kahjuhüvitist põhjendusel, et kolmandad isikud kasutasid seda juurdepääsu tema õiguste rikkumisel, ning hoiatuse tegemisega seotud kulude või hüvitisnõudega seotud kohtukulude hüvitamist. Seevastu tuleb nimetatud sätet tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus, kui kõnealune isik esitab nõude keelata rikkumise jätkamine ning hüvitada hoiatuse tegemisega seotud kulud ja kohtukulud sidevõrgule juurdepääsu võimaldaja vastu, kelle teenuseid kasutati rikkumise toimepanemisel, kui nende nõuetega soovitakse saavutada seda, et liikmesriigi haldusasutus või kohus teeks ettekirjutuse, millega keelatakse teenuseosutajal võimaldada rikkumist jätkata, või need nõuded järgnevad sellisele ettekirjutusele.

6. Direktiivi 2000/31 artikli 12 lõiget 1 koostoimes direktiivi artikli 12 lõikega 3 tuleb põhiõiguste kaitsest tulenevaid nõudeid ning direktiivides 2001/29 ja 2004/48 ette nähtud õigusnorme arvestades tõlgendada nii, et sellega ei ole üldjuhul vastuolus niisuguse ettekirjutuse tegemine, mis on kõne all põhikohtuasjas ja millega nõutakse sidevõrgule juurdepääsu võimaldajalt, kes võimaldab üldsusel internetti kasutada, et ta takistaks kolmandatel isikutel teha seda internetiühendust kasutades teatav autoriõigusega kaitstav teos või selle osad failijagamisprogrammi (*peer-to-peer*) kaudu üldsusele kättesaadavaks ning mille kohaselt vastasel juhul määratakse trahv, kui teenuseosutajale jääb vabadus valida, milliseid tehnilisi meetmeid ta selle ettekirjutuse täitmiseks konkreetselt rakendab, isegi kui see valik piirdub üheainsa meetmega, mis seisneb internetiühenduse salasõna abil turvamises, kuivõrd need kasutajad on kohustatud vajaliku salasõna saamiseks ennast identifitseerima ega saa seega tegutseda anonüümselt, ning seda peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

Allkirjad